

EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU LOS ANGELESE KOGUDUS

1306 West 24th Street, Los Angeles, CA 90007

KOGUDUSE TEATED

MAI, JUUNI 2017

NR. 3

Kirik: Latvian Ev. Lutheran Church, 1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039

Õpetaja: Enn Auksmann
2790 Kelvin Ave. Apt. 1102
Irvine, CA 92614
Tel. (310) 745-0450
padrepaul@mac.com

Esimees: Heino Nurmberg
80119 Palm Circle Dr.
La Quinta, CA 92253
Tel. (760) 775-9160
Hnurmberg@earthlink.net

Laekur: Uve Sillat
11033 Braddock Dr.
Culver City, CA 90230
Tel. (310) 836-4210
Sillat@att.net

E.E.L.K. Los Angelese koguduse koduleht Internetis: <http://www.eelk-kirik.com/Los-Angeles/>

ÜLESTÕUSNUD KRISTUS – MEIE AINUS LOOTUS

Apostel Paulus ütleb 1. Kirjas korintlastele: «Kui me loodame Kristuse peale üksnes selles elus, siis me oleme kõigist inimestest armetumad.» (1Kr 15:19)

Tean mitut inimest, kes ütlevad, et nende jaoks lõpeb Jeesuse tähendus Tema surmaga – kusjuures nad mitte ainult ei eita Tema ülestõusmist, vaid ei omista mingit tähtsust isegi Tema surmale, tihti peale ei taha nad sellest üldse kuulda, süüdistades kristlasi selles, et nad austavat «ristile naelutatud laipa».

Need inimesed mõistavad Jeesust vaid kui erilist ajaloolist persooni, kelle missiooniks oli kuulutada « uut eetikat » ning aidata inimkonnal taasavastada lapsesuhe Jumala, oma Looja, oma taevase Isaga. Nii oleks Jeesus vaid õpetaja või teatud kombel isegi vahendaja, kes viitab Jumalale ja püüab inimestele selgitada Tema armastust, aga ei midagi enam.

Selline arusaam erineb põhimõtteliselt kristlikust, kuna nii võiks Jeesuse asemel olla ükskõik milline inimene – kasvõi meie ise, kui tajume oma suhet Jumala kui oma Looja ja Isaga ning usume Tema armastust ja püüame selle järgi elada. Ometi ei saa mitte keegi Jeesust asendada ega isegi Tema kõrvale astuda (kuigi mõned tahaksid sinna paigutada näiteks Buddha või Laozi), ja mitte üksnes seetõttu, et Jeesus oli täiuslik ja veatu inimene, meie aga patused, vaid seepärast, et Jeesus ei ole mitte üksnes tõeline inimene, vaid ka tõeline Jumal.

Jeesus mitte ainult ei rääkinud Isa armastusest, vaid Tema ise ongi selle armastuse kehastus – Jumala armastus meie, patuste inimeste vastu teostus just seeläbi, et Tema igavene Poeg sai meie taoliseks ning ühendas oma isikus lahutamatu ja jäädavalt jumaluse ja inimsuse, Jumala ja inimkonna.

Nii saavad ka Kristuse ristisurm ja ülestõusmine hoopis teise tähenduse, osutudes mitte ainult ajaloolisteks tõsiasjadeks, vaid lunastusloo seisukohalt täiesti mööda-pääsmatuks ja põhjapanevaks.

Jeesus on surnud meie eest. Võime seda öelda ka teisiti: ka meie oleme koos Jeesusega juba surnud, s.t kui me jääme Temasse, siis me ei pea enam surema. Jah, meil seisab siiski veel ees ajalik surm, aga me oleme päästetud igavesest surmast ja sellega kaasnevast hukatusest.

Püha Paulus kirjutab: «Kas te siis ei tea, et kes me iganes oleme Kristusesse Jeesusesse ristitud, oleme ristitud Tema surmasse? Me oleme siis koos Temaga maha maetud ristimise kaudu surmasse.» (Rm 6:3-4)

Sama kehtib ka Jeesuse ülestõusmise osas: kui oleme koos Temaga surnud, siis oleme koos Temaga ka uueks eluks üles tõusnud. Taas püha Paulust tsiteerides: «Me oleme siis koos Temaga maha maetud ristimise kaudu surmasse, et otsekui Kristus on äratatud üles surnuist Isa kirkuse läbi, nõnda võime ka meie käia uues elus. Sest kui me oleme kasvanud kokku Tema surma sarnasusega, siis võime seda olla ka ülestõusmise sarnasusega.» (Rm 6:4-5)

Apostel Paulus võrdleb Jeesust oma kirjades mitmel korral Aadamaga. Me teame, et esimese inimese nimi tähendabki heebrea keeles «inimene» – nii kujutab Adam endast kogu inimkonda ja seda seletamatut või kirjeldamatut olukorda, milles me aegade algusest peale oleme olnud: ühelt poolt me teame, mis hea ja mis on halb, me kasvatame oma lapsi headeks ja tublideks inimesteks ning püüame olla seda ka ise, ent samas peame jätkuvalt kogema, et me ei ole need, kes me olla tahaksime. Me eksime ja teeme kurja, meid valitsevad surm ja patt ja me ei tea kuidagi, kuidas sellest olukorrast pääseda.

Inimene vajab selleks, et ta võiks elada täisväärtuslikku elu ja olla tõepoolest inimene, Jumalat. Samal ajal on inimene – too Adam – ikka see, kes Jumala eest peitu poeb ega ürita mitte oma vigu heastada, vaid ennast kuidagi välja vabandada või oma eksimusi teiste kaela veeretada – tih- titepeale koguni Jumala enda kaela.

Kristuses on Jumal ise inimeseks saanud – uueks Aadamaks. Temast algab uus inim-kond – kõik, kes on Temasse ristitud, on Temaga rõivastatud, kirjutab apostel Paulus (Gl 3:27). Pühakiri nimetab ristimist uuestisünni pesemiseks (Tt 3:5), ja seda tuleb mõista sõnasõnalt: sellest hetkest peale, kui oleme ristitud, oleme uued – me ei pea oma põlvnemist lugema enam Aadamast, vaid Kristusest. Nii on Kristuse surmal ja ülestõusmisel päris konkreetne tähendus ka meie elus: me oleme juba koos Temaga maetud ja koos Temaga uueks eluks üles äratatud.

Aga Jeesuse surm ja ülestõusmine ei tähenda mitte ainult seda. See on alles algus – uudse- vili, nagu ütleb apostel. Kord järgneb sellele ka tõeline lõikus ja osasaamine igavese elu viljast.

Me ei pea lootma Kristusele üksnes selles elus, arvates, et kristlaseks olemine tähendab üks- nes Tema eeskuju järgi vagalt ja pühalt elamist, sest kui me nii mõtleme, siis pole me sugugi targe- mad neist inimestest, kellest oli juttu ülalpool. Siis oleme tõesti – püha Pauluse sõnade kohaselt – kõigist inimestest armetumad.

Kristlaseks olemine ja uus elu Temas ei too endaga automaatselt kaasa maapealset jumala- riiki ega muretut elu Jumala kaitsva tiiva varjus. Vastupidi, ristiinimese elu võib olla täidetud katsu- mustest ja kannatustest, nagu Jeesuse enda omagi. Siin maailmas valitsevad hoopis teised reeglid kui jumalariigis, ja nende järgi on kristlased pigem kaotajad kui võitjad.

Meie lootus on aga selles, et Kristuse surm ja ülestõusmine on alles algus. Jah, igavene elu algab juba siin ja praegu, kuid ei piirdu siinse ja praegusega. See siin on vaid vari, nagu tuhm ku- jutis vanaaegses peeglis – kord aga jõuab kätte aeg, kus Jumal on kõik kõiges ning meid ei piira enam aeg ega ruum, me ei ole enam kammitsetud oma ebatäiuslikkusse ega isekusse.

Kristus on surnuist üles tõusnud ja viib oma töö lõpule sellega, et kaotab kord surma ja igasu- guse kurja. Millal see sünnib, ei ole meie teada – samuti nagu seegi mitte, kuidas täpselt Ta seda teeb. Pole midagi parata, me oleme nagu naised Jeesuse haul, kelle esimeseks reaktsiooniks Tema ülestõusmise sõnumile olid mõistmatus, segadus, hämmastus ja hirm.

Kristus on üles tõusnud selleks, et vabastada meid kõigest, mis meid koormab. Jah, võime öelda, et Ta paneb meie peale oma koorma, kuid selle eripäraks on, et mida enam ennast Temale üle anname, seda vähemat pingutust nõuab meilt Tema koorma kandmine – pigem kannab see teinekord meid endid.

Pühakiri kinnitab meile, et viimaks alistab Kristus kõik Jumalale, aga see ei tähenda mitte vägivaldaga orjaikkesse panekut, vaid vastupidi – vabastamist ja seda, et Tema, Kõige kõrgem, on saanud meie kõikide teenijaks ja Lunastajaks. Tema, kes ütleb meilegi: «Mina elan ja ka teie peate elama!» (Jh 14:19)

JUMALATEENISTUSE ÜLESEHITUS

Uues Testamendis nimetatakse kirikut või kogudust Kristuse Ihuks. Kristus kasutab ja juhib meid nagu pea oma ihu. Selle ihu liikmeiks oleme saanud ristimise kaudu, mis on ühelt poolt inimese isiklik osasaamine Kristuse surmast ja ülestõusmisest, teisalt aga tema ühteliitmine kõigi ristitute osadusega mitte ainult justkui perekonnas vendade ja õdedena, vaid tõepoolest nagu ühte ihuse kuuluvate erinevate kehaosade või organitena.

Sageli mõistetakse seda ühtekuuluvust eeskätt kõigile laieneva sotsiaalse kohustusena. Ka see on tähtis, nii ütleb näiteks püha Paulus: «Kuni meil on veel aega, tehkem head kõikidele, eriti aga usukaaslastele!» (Gl 6:10). Siiski on veelgi tähtsam meeles pidada, et Kristuse Ihu liikmeks olemine tähendab eelkõige enda andmist Tema teenistusse, et jätkata siin maailmas seda, milleks Tema on inimeseks saanud, kannatanud, surnud ja üles tõusnud: «Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!» (Mt 20:28)

Niisiis peab kõik, mida kirik teeb, olema eeskätt Jumala lunastustöö teenistuses. Kristuses teostunud lunastuse eesmärgiks on ühendada meid taas Jumalaga, pühkides minema kõik selle, mis meid Temast lahutab, ja tehes meid meisse valatud armu abil võimeliseks Jumalat kogema ja viimselt – taevases kirkuses – ka palgest palgesse nägema. Apostel Paulus ütleb, et Jumal «on teinud patuks meie asemel selle, kes patust midagi ei teadnud, et meie saaksime Jumala õiguseks Tema sees» (2Kr 5:21), ning näitab, milline ülesanne võrsub sellest meile, kristlastele, Kristuse maapealsele Ihu: «Meie oleme nüüd Kristuse käskjalad, otsekui Jumal ise julgustaks meie kaudu. Me palume Kristuse asemel: Andke endid lepitada Jumalaga!» (2Kr 5:20)

Just sellest lähtudes tuleb mõtestada ja mõista ka kristlikku jumalateenistust, mis on Kristuse lunastustöö otsene jätkumine või õigemini meile ja teistele inimestele kättesaadavaks tegemine, rakendamine nii, et saame osa selle viljast: Jumala armust ja ühendusest Temaga.

Kristlikku jumalateenistust võib kirjeldada kui inimese kohtumist Jumala, iseenda ja oma kaas-inimesega, mis tuleb eriti hästi esile, kui vaatleme traditsioonilise jumalateenistuse üks-teisele järgnevaid osi.

Jumalateenistus algab ettevalmistusega Issanda ette astumiseks. Õigupoolest peaks see algus leidma aset juba varem, kodus ning, kui kõneleme pühapäevasest jumalateenistusest, siis vana tava kohaselt kas laupäevase pihil käimise või vähemalt hingamispäeva õhtut tähistava ja pühapäeva sisse juhatava kirikukella helinaga, mida vanemad inimesed ehk veel mäletavad.

Siiski on ka konkreetset kirikus toimuvat jumalateenistuse esimeseks osaks ettevalmistus, mis seisneb Jumala ees vaikseks jäämises, oma elu üle Tema käskude valguses järele mõtlemises, oma eksimuste tunnistamises ja andeks palumises. See ettevalmistav osa seostub meie jaoks peamiselt patutunnistusega, kuigi selle juurde – kas eele või järele – kuulub traditsiooniliselt teisigi elemente, näiteks valitud pühakirjakohtadest algussalmid või vanema tava kohaselt nn astmepalved, s.t ettevalmistuspalved, mida öeldakse altari astmete ees.

Saksa keeles on ettevalmistuspalve kohta tarvitatud huvitavat sõna Rüstgebet, mis viitab sellele, et lisaks patutunnistusele on oluline ka enese «varustamine» või koguni «relvastumine» eelseisvaks teekonnaks. Kristlase «sõjavarustust» või «relvastust» kirjeldab püha Paulus Kirjas efes-

lastele: «Saage vägevaks Issandas ja Tema tugevuse jõus! Pange ülle Jumala sõjavarustus, et te suudaksite seista kuradi salanõude vastu! Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, kurjade taevaaluste vaimudega. Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud. Seiske nüüd ja teie niuded olgu võõtatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü ja teie jalgades olgu valmidus minna kuulutama rõõmusõnumit rahust! Kõigepealt aga võtke kätte usukilp, millega te võite kustutada kõik kurja põlevad nooled! Võtke ka päästekiiver ja vaimumõök, see on Jumala Sõna! Ja palve ja anumisega palvetage igal ajal Vaimus ning selleks valvake kogu püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest.» (Ef 6:10-18)

Pärast seda, kui on kogudus on tunnistanud oma patud ja usaldanud ennast Jumala halastuse hoolde (Kyrie eleison) ning laulnud kiituslaulu Pühimale Kolmainsusele (Gloria in excelsis Deo), juhatatakse lühikese palvega sisse jumalateenistuse esimene peaosa, milleks on kohtumine Jumalaga Tema Sõnas, pühakirjalugemistes. Meile kuulutatakse Jumala suuri tegusid ja Tema armu Evanageeliumi, mida selgitatakse jutluse abil, et saaksime Jumala armu ja tahte üle järele mõelda ning taas oma elu Tema Sõna valguses järgi kaaluda. Sõnaosa juurde kuulub meie traditsioonis ka koguduse ühine usutunnistus.

Jumalateenistuse järgmiseks osaks on palve ja ohver, millega armulauaga jumala-teenistuse puhul juhatatakse sisse teine või õigemini tõeline kõrgpunkt: osasaamine Kristuse ristiohvrist pühima Altarisakramendi kaudu.

Kirikupalves usaldame isiklikult ja kogudusena iseennast, oma elu, aga mitte ainult, vaid ka teised inimesed ja kogu maailma Jumala kätte, tänades ja kiites Teda kõigi Tema heade andide eest ning tuues vastavalt kohalikule tavale kas enne või pärast seda Jumala ette ka oma annetused, millega näitame, et mõistame oma vastutust ja osa ning oleme valmis tegema häid tegusid ja tooma vajadusel ohvreidki.

Suurimaks ohvriks – tegelikult ainsaks tõeliseks ohvriks, milles on kokku võetud kõik teised ning mis ainsana ja lõplikult on toonud lunastuse – on Kristuse eneseandmine Kolgata ristil. Armulaua müsteerium teeb meile võimalikuks sellest sakramentaalsel viisil osa saada, asetades meid justkui Kolgata risti alla ning kinkides meile Tema Ihu ja Vere osasaamise läbi tõelise, lähima mõeldava ühenduse Jumalaga.

Nii armulauaaliturgia kui ülejäänud jumalateenistuse üksikutest elementidest tuleb juttu edaspidi, praegu piirdugem lisaks ülalöeldule tõdemusega, et peale ühenduse Jumalaga Kristuse Ihu ja Vere läbi tähendab armulauasöömaaeg nagu igasugune ühissöömaaeg ka osadust oma ligimestega, oma vendade ja õdedega, nii lähedaste kui kaugete, nii elavate kui lahkunutega.

Pühim Altarisakrament on kosutuseks nii ihule kui hingele, Martin Luther ütleb armulaua kohta Suures Katekismuses: «Seepärast võib seda igati õigustatult nimetada hingede toiduks, mis uut inimest toidab ja kosutab. Sest ristimise läbi me sünnime esmalt uuesti, sealjuures jääb aga, nagu öeldud, vana nahk inimese lihal ja verel alles, kus on nii palju kuradi- ja maailmapoolseid takistusi ja kiusatusi, et me tihtipeale väsime ja muutume jõuetuks ning mõnikord ka väaratame. Seepärast ongi meile antud armulaud meie igapäevaseks karjamaaks ja toiduks, et usk leiaks kosutust ja kinnitust, et selles võitluses mitte tagasi langeda, vaid aina tugevamaks ja tugevamaks saada.»

Jumalateenistus lõpeb Jumala tänamise ja Tema õnnistuse palumisega. Me ütleme oma Taevasele Isale südamest tänu kõigi Tema andide, nii Sõna kui sakramendi eest, usaldame ennast, oma elu ja kogu maailma Tema armu hoolde ning astume pühapäevast argipäeva, sakraalsest igapäevaellu Jumala õnnistusele lootes, püüdega kanda Tema imelist armastust kõikideni, kellega me oma teel kokku satume.

Meie artiklitesarja järgmises osas alustame jumalateenistuse üksikosade lahtiseletamist.

TÄISKOGU KOOSOLEK

Koguduse täiskogu aastakoosolek toimus 19. märtsil 2017.a. Los Angelese Eesti Majas. Koguduse esimees Heino Nurmberg avas koosoleku ja leinaseisakus mälestati lahkunud koguduse liikmeid:

Ülo Kaskla, surnud 3. jaanuaril 2016
Andres Elleri, surnud 25. jaanuaril 2016
Jaak Kukk, surnud 6. aprillil 2016
John Kattai, surnud 4. mail 2016
Jaak Soovere, surnud 11. augustil 2016
Karl Mikkelsaar, surnud 1. detsembril 2016

Koguduse tegevusaruanne oli esitatud kirjalikult eelmises Koguduse Teadetes. Täiskogu kinnitas nii tegevus- kui ka majandusaruanded esitatud kujul. Kinnisel hääletusel valiti tagasi nõukogu liikmeteks Uno Anderson, Asta Auksmann, Edgar Kaskla, Helge Laan, Mati Laan, Johannes Nukk, Heino Nurmberg ja Maarja Pallo. Surma läbi lahkunud Karl Mikkelsaare asemele valiti Olav Padjus, kelle ametiaeg lõpeb aastal 2018.

Koguduse Revisjonikomisjoni liikmeteks valiti Luige Lill, Edgar Kaskla ja Kuno Lill, asemikuks Tiia Mikkelsaar. Kiriku kongressi saadikuks valiti Heino Nurmberg.

NÕUKOGU KOOSOLEK

2. aprillil toimus nõukogu koosolek, et valida juhatus ja sinodi saadikud. Juhatus valiti järgmises koosseisus: Heino Nurmberg - esimees ja liikmeteks Asta Auksmann, Mati Laan, Aili Rebane, Andres Ruetman ja Uve Sillat. Sinodi saadikuteks valiti Heino Nurmberg ja Kuno Lill.

JUHATUSE KOOSOLEK

10. aprillil, toimus juhatuse koosolek kus ametid jaotati järgnevalt: ase-esimees – Andres Ruetman, kirjatoimetaja – Aili Rebane, abikirjatoimetaja – Asta Auksmann, laekur – Uve Sillat, abilaekur – Mati Laan. Vabariigi aastapäeva puhul oli toetusannetusi laekunud \$1,965.00. See jaotati järgnevalt: Eesti Arhiiv Lakewoodis \$200, Eesti Punane Rist \$100, Tartu Laste Turvakodu \$700, Valga Väikelaste Turvakodu „Kurepesa“ \$765 ja Los Angelese eestlaste veebileht Eesti US \$200.

LAHKUNUD

HELLE KALM

Sündinud VÄNDRA

Sünd. 19. veebruaril 1939.a. Viljandis

Surn. 6. aprillil 2017.a. Quartz Hill, Californias

Rahus ma heidan maha ja uinun, sest Sina üksi, Issand, asetad mind julgesti elama.

Psalm 4:9

KALENDAARIUM

Los Angelese Segakoori harjutused toimuvad reede õhtuti kell 7:30 Eesti Majas.

Uued lauljad teretulnud.

- Pühap. 7. mail
kell 2 p.l. **Täienduskooli ja Koguduse ühine Emadepäeva tähistamine Eesti Majas.** Esineb **Los Angelese Eesti Segakoor.** Täienduskooli ja koguduse liikmete päevakohased ettekanded. Nõukogu liikmed: Asta Auksmann ja Boris Auksmann. Kohvilaud.
- Kolmap. 10. mail
kell 11 e.l. **Senioride klubi kokkutulek Eesti Majas.** Lõunasöök.
- Esmasp. 15. mail
kell 7:30 õhtul Juhatus koosolek Eesti Majas.
- Pühap. 21. mail
kell 2 p.l. **Jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Raivo Neggo ja Malle Tael. Kohvilaud.
- Pühap. 4. juunil
kell 2 p.l. **Nelipüha armulauaga jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Aili Rebane ja Tõnis Rebane. Kohvilaud..
- Esmasp. 12. juunil
kell 7:30 õhtul Juhatus koosolek Eesti Majas.
- Pühap. 18. juunil
kell 2 p.l. **Jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Andres Ruetman ja Uve Sillat. Kohvilaud.
- Pühap. 9. juulil
kell 2 p.l. **Jumalateenistus Los Angelese kirikus.** Teenivad koguduse õpetaja ja organist. Nõukogu liikmed: Heino Nurmberg ja Olav Padjus. Kohvilaud.

Tähelepanu! Juhatus palub nõukogu liikmetel, kes jumalateenistusel kaasa teenivad, tulla kohale 30 minutit varem, enne teenistuse algust, et aidata katta kohvilauda.